

Algemene beschouwingen begroting 2022, november 2021 CDA

“Wederom een fijne waardering voor de inzet, betrokkenheid en enthousiasme van de medewerkers van het team Belastingen”. Een zin die ergens verstopt staat in de voorliggende begroting, wat ons betreft een mooie zin om deze algemene beschouwingen mee te beginnen. Het CDA vindt deze zin treffend en spreekt haar dank dan ook uit aan college en ambtenaren voor hun inzet in het achter ons liggende jaar. Vanwege corona een moeilijk jaar waarin we als raad digitaal vergaderden. Minister Ollongren bereid een wetswijziging voor die het digitaal vergaderen voor gemeenteraden ook na Corona mogelijk maakt. Als CDA fractie zijn wij hier geen voorstander van.

Deze algemene beschouwingen zijn ook een moment om kort terug te kijken op het achter ons liggende jaar. Ook 2021 stond in het teken van corona, waarbij opgemerkt dat bedrijfs- en verenigingsleven door overheidssteun en ondersteuning vanuit onze gemeente goed in de benen bleef. Het gevaar van tweedeling in onze maatschappij kan wel een van de effecten van deze coronacrisis zijn. Zorg voor elkaar, iedereen doet mee, het zijn typische onderwerpen die het CDA nauw aan het hart liggen.

Ook nu hebben wij als CDA een aantal speerpunten die wij in deze algemene beschouwing willen belichten

- Wonen
- Onze Agrariërs
- Jeugdhulp, Welzijn en Onderwijs
- Onze Financiën
- Voel je veilig

Wonen

De druk op de woningmarkt in Nederland en ook in Midden-Delfland blijft onveranderd groot. De verwachting is dat dit voorlopig niet zal veranderen. Ondanks dat vindt het CDA dat bouwen in ons open groene gebied voorkomen dient te worden. Aan dit unieke gebied van ons ontleen wij als gemeente immers ons bestaansrecht. Het CDA pleit er dan ook voor om woningen binnen onze bebouwde dorpskernen te realiseren. Goede voorbeelden daarvan zijn te vinden in bouwplannen zoals die op stapel staan in het centrum van Schipluiden, omgeving Johanna Hoeve, Maasland en Den Hoorn. Het verheugt ons dat de herontwikkeling van de Hoornbloem in Den Hoorn door het college ter hand wordt genomen. Het realiseren van appartementen voor senioren in combinatie met zorg voorziet in een grote behoefte en geeft invulling aan de door het CDA ingediende motie “zorgneutraal voor allemaal”. Ook zal dit bijdragen aan de gewenste doorstroming op de woningmarkt.

Deze tijd vraagt om inventieve oplossingen om onze inwoners van huisvesting te voorzien. Wij deden daar al een aantal voorstellen voor om speculanten en investeerders weg te houden bij onze eengezinswoningen en verhuur van woningen aan bijvoorbeeld arbeidsmigranten vergunning plichtig te maken. Deze voorstellen konden helaas niet op een meerderheid rekenen. Wel zijn wij blij met het instellen van de raadswerkgroep Wonen waarin wij met elkaar de mogelijkheden kunnen verkennen

van de instrumenten die andere gemeenten inzetten om eigen inwoners met enige voorrang van een woning te voorzien. Het CDA zal niet opgeven en wij zullen onze bijdrage blijven leveren om een eigen woning in Midden-Delfland bereikbaar te houden.

Vraag; Het CDA vraagt het college het mogelijk te maken om de rente op een erfpachtcanon die nu in onze gemeentelijke verordening 3% bedraagt in overeenstemming te brengen met de 10-jaars hypotheekrente. Dit maakt eigen woningbezit ook voor starters bereikbaarder omdat hiermee de woonlasten omlaag gaan.

Omgeving, buitengebied

Het buitengebied van Midden-Delfland levert voor een belangrijk deel de speciale kwaliteit op van onze gemeente. Hier staat van velerlei kanten veel druk op, dit gaat over onderwerpen als bv de stikstof problematiek, nitraatrichtlijn, bodemdaling en dergelijke, bijzondere uitdagingen voor onze boeren. De forse uitbreiding van woningbouw in onze omgeving laat de recreatiedruk op ons gebied toenemen. Het verder teruglopen van de biodiversiteit vraagt ook onze nadrukkelijke aandacht. De landschappelijke kwaliteit van ons betrekkelijk kleine gebied met daarin aanpassingen voor klimaatadaptatie maakt dat er ambitie getoond moet worden. Niet alles kan, er moeten keuzes gemaakt worden. Door schaalvergroting overleven nu alleen de grootste veehouderijbedrijven met de laagste kostprijs, het CDA vindt dat voor de kwaliteit juist gekeken moet worden naar een rechtvaardige meerwaarde van het product en dienst. Dan kunnen onze boeren die kwaliteit leveren in de breedte van ons gebied.

Het CDA vindt dat er meer inzet getoond kan worden om in breed verband perspectief te tonen. Zij heeft daarvoor een notitie geschreven waar een vijftal hoofdpunten uit gehaald kunnen worden voor de komende jaren en gebruikt kan worden voor het opstellen van beleid voor na 2025. De financiering hiervoor komt dan wat ons betreft voort uit de huidige IODS gelden voor duurzaam boeren, aangevuld met stedelijke bijdragen uit een op te richten entiteit gebaseerd op het huidige Groenfonds Midden-Delfland. Het onderzoek hiernaar is inmiddels door onze wethouder vanuit de MRDH in gang gezet. Nieuwe ontwikkelingen zoals andere vormen van agrarisch gebruik met meer open grondgebruik ondersteunen wij. Het CDA denkt hierbij aan vormen van boer/burgers initiatieven waar meer dan alleen gras in de bodem groeit voor een voedselproduct na vooraf gedefinieerde kaders.

Jeugdhulp, onderwijs en welzijn

De landelijke trend in de stijging van de kosten jeugdhulp is ook in Midden Delfland zichtbaar. Wij zien niet dat het aantal jongeren wat jeugdhulp nodig heeft stijgt maar wel dat de zorg duurder is geworden. Het Plan van Aanpak ter verbetering van de jeugdhulp is vorig jaar door de gemeenteraad vastgesteld. Het afgelopen jaar heeft dan ook in het teken gestaan van de doorontwikkeling van dit plan. Het CDA heeft meerdere keren uitgesproken blij te zijn met deze stap. We zien dat er binnen het Maatschappelijk Team (MT) een toegang is voor alle binnengekomen vragen rond jeugdhulp en dat er een flexibele ambulante schil is voor het uitvoeren van de lichte en eenvoudige zorgvragen rondom jeugdigen. Dit voorkomt dat jeugdigen worden doorverwezen naar duurdere specialistische zorg in de regio. Een duidelijke verbetering.

Ondanks deze verbetering heeft het CDA nog zorgen over de jeugdhulp in onze gemeente. De eerste zorg is de bezetting van het MT Jeugd. In een eerder schrijven aan de gemeenteraad is aangegeven dat het MT er niet aan ontkomt om jeugdigen direct door te verwijzen naar duurdere zorg vanwege het gebrek aan capaciteit binnen de flexibele ambulante schil. De tweede zorg die wij hebben is de onduidelijkheid over de inzet van de extra incidentele middelen vanuit het Rijk voor de jeugdhulp. De

derde en laatste zorg die het CDA heeft is de minimale informatievoorziening over de jeugdhulp waardoor de controlerende en sturende taak van de raad niet geheel uitvoerbaar is.

Vraag: Is het nog steeds kloppend dat er kinderen direct worden doorverwezen naar duurdere specialistische zorg zonder dat de kinderen eerst worden geholpen door het maatschappelijk team.

Het CDA ziet passend onderwijs als een belangrijk beleidsdoel. Het afgelopen jaar is er binnen het onderwijs veel aandacht uitgegaan naar het geven van digitaal onderwijs vanwege Corona. Wij willen het onderwijs dan een compliment geven over de extra inzet van alle leerkrachten om kinderen zo goed mogelijk onderwijs te blijven bieden. Zowel het onderwijs als de gemeente hebben eenmalig middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (npo) van de rijksoverheid toegekend gekregen om eventuele achterstanden, vanwege corona, bij kinderen weg te werken en zo nodig hulp aan kinderen binnen het onderwijs te bieden. Juist in deze tijd is het belangrijk dat er een goede samenwerking is tussen het MT en het onderwijs zodat er tijdig hulp wordt ingezet wanneer een kind hulp nodig heeft.

Vraag: is het college bereid om voor het einde van 2021 de raad te informeren over de inzet van de NPO middelen en wat er gedaan wordt met de NPO middelen om de vraag op jeugdhulp vanuit het onderwijs te beperken.

De komende jaren zal de gemeente te maken krijgen met een toenemend aantal statushouders die moeten inburgeren in de breedste zin van het woord. Daarbij hebben sommigen langdurig hulp nodig, die niet na een paar jaar kan ophouden. Dit betreft hulp vanuit vrijwilligers, maar ook professionele hulp en waar nodig bijzondere bijstand. Een goede begeleiding helpt in latere jaren grotere problemen voorkomen. Het CDA heeft kortgeleden schriftelijke vragen gesteld over het verloop van de inburgering van onze statushouders. Wij zijn dan ook benieuwd naar de beantwoording en welke punten er verbetering behoeft. Wij zien dan ook een taak voor de gemeente om zorg te dragen voor een actieve en goede begeleiding van de ontwikkeling van de individuele statushouder.

Vraag: Op 1 januari 2022 zal de nieuwe wet inburgering worden ingevoerd. Hoe wordt deze wet uitgevoerd in MD, worden er vanuit het Rijk extra financiële middelen toegekend, welke veranderingen vinden er plaats voor de statushouders en welke rol kan Stichting Welzijn Midden Delfland hierin spelen?

Financiën

Dat gemeenten in algemene zin het de afgelopen jaren financieel niet gemakkelijk hebben gehad is algemeen bekend. Ook voor Midden-Delfland geldt dit, met name de Jeugdzorg heeft tot serieuze overschrijdingen geleid.

Wat opvalt in deze sluitende begroting voor het jaar 2022 is het feit dat ons college extra gelden heeft uitgetrokken om te investeren in de openbare ruimte. Daar waar de achterliggende jaren investeringen op dit gebied achterbleven, wordt er nu een inhaalslag gemaakt. Het CDA is blij met deze beweging. Verder valt op dat de OZB regeling aangepast is zodat de OZB beter zal aansluiten bij de jaarlijkse inflatie, waar in het oude systeem waardevermeerdering van onroerend goed tot forse stijgingen leidden.

Ook bij Afvalstoffenheffing zien we doordat er met zijbelading gewerkt gaat worden dit leidt tot een daadwerkelijke besparing. De Afvalstoffenheffing gaat hierdoor goedkoper uitvallen, een serieuze meevaller voor onze inwoners. We zien dat door deze besparing onze reserves oplopen en wellicht leidt dit de komende jaren tot verdere verlaging op het gebied van de Afvalstoffenheffing. Daarmee loont scheiding voor de burger.

De erfpachtconstructie zoals die o.a. wordt toegepast bij het bedrijventerrein Harnaschpolder zorgt voor een jaarlijks structurele bijdrage aan onze begroting. Wij zijn blij met deze extra financiële middelen.

Veiligheid

Veelal is veiligheid een gevoel, je voelt je al dan niet op je gemak in je werk- of woonomgeving. Een onderwerp wat ook in Midden-Delfland leeft, waarbij opgemerkt dat onze gemeente het in vergelijking met andere gemeenten goed doet. Inzet van de Buurtveiligbus is hierin een belangrijk onderwerp en wordt zelfs in onze buurgemeenten ingezet en breed gewaardeerd. Nog onlangs werd de Buurtveiligbus ingezet om met geurherkenning de lucht te herkennen die vrijkomt bij een drugsfab. Preventieve inzet ter voorkoming van ondermijning. Ook onze buurtpreventen spelen een belangrijke rol, het CDA waardeert de inzet die zij dag in dag uit geheel belangeloos ten toon spreiden.

Dit zijn de laatste algemene beschouwingen in deze collegeperiode. In maart 2022 wachten de gemeenteraad verkiezingen en zal een nieuwe raad en een nieuw college aantreden. Ongetwijfeld zijn onderwerpen als wonen, duurzaamheid en zorg de komende maanden belangrijke onderwerpen. Op gebied van wonen wordt op initiatief van het CDA in de werkgroep wonen gesproken met initiatiefnemers uit andere gemeenten. Door creatief denken en doen heeft dat daar geleid tot bouwen en wonen wat goed/beter aansluit op de wensen van eigen inwoners. Duurzaamheid is vrij vertaald het CDA Rentmeesterschap, een typisch CDA item en is niets meer of minder dan onze aarde op een verantwoorde manier doorgeven aan de generatie na ons. De zorg is ook een onderwerp wat het CDA na aan het hart ligt, samen met elkaar ervoor zorgen dat een ieder die zorgt krijgt waar hij of zij op dat moment in hun leven behoefte aan hebben.

Midden-Delfland is nog steeds die gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is. Daar willen wij als CDA ons met ziel en zaligheid voor blijven inzetten. Het is aan ons, inwoners, bedrijfsleven, verenigingsleven en bestuur van Midden-Delfland om ervoor te zorgen dat Midden-Delfland die gemeente is en blijft waar men niet omheen kan. Een samenleving waar het goed toeven is en waar we onze normen en waarden bewaken en beschermen.

Algemene Beschouwingen

Programmabegroting 2022 - 2025

Inleiding

Dit is alweer de laatste programmabegroting van dit college. Omdat er in maart volgend jaar weer verkiezingen zijn, heeft het college gekozen voor een "beleidsarme" programmabegroting. De programmabegroting is de input voor de algemene beschouwingen. Met de algemene beschouwingen kijken we vooruit naar wat het komende jaar ons gaat brengen. Maar wie vooruitkijkt, moet ook achteruitkijken. Er ligt een moeilijke periode achter ons. Voor de gemeente en de inwoners. De impact van Corona is groot en de gevolgen mentaal, fysiek en financieel zijn nog niet volledig zichtbaar. Ook in Midden-Delfland zijn er grote klappen gevallen. Gelukkig hebben we ook gezien dat als het erop aankomt we in Midden-Delfland oog voor elkaar hebben. Dat we in staat zijn om elkaar op creatieve manieren te vinden en elkaar te helpen. Van spontane activiteiten waarbij de ene inwoner de boodschappen deed voor de andere tot gecoördineerde activiteiten waarbij door inwoners bij de supermarkt in Maasland boodschappen werden ingezameld of gedoneerd voor de voedselbank. Dit zijn voorbeelden die waardevol zijn in de samenleving die wij voor ogen hebben. Wij zijn ervan overtuigd dat het ook na de coronacrisis belangrijk is om te geloven in en te werken aan een gemeente waar het niet uitsluitend gaat om 'ik' maar steeds meer om 'wij'. Samenleven vraagt oog hebben voor elkaar.

Financiën

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen. Het gaat om gemeenschapsgelden, die hetzij via de afdracht van de Rijksoverheid, hetzij via de gemeentelijke belastingen zoals de Onroerende Zaak Belasting (ozb), door onze inwoners zijn opgebracht. Door de positieve financiële gevolgen van de septembercirculaire 2021 zijn er in 2022 geen onttrekkingen uit de algemene reserve meer nodig om de begroting sluitend te krijgen. Dat is goed nieuws.

Wij zijn het volledig eens met het terugdraaien van de huidige systematiek voor berekening van de OZB-aanslag. Het hanteren van een vast tarief zou met de stijgende huizenprijzen de OZB-heffing opnieuw fors doen stijgen. En een stijging van 10% zou buiten proportieel zijn.

Sociaal Domein en Welzijn

Een gezonde gemeente is een gemeente waar alle mensen meetellen. Een gemeente waar iedereen die zorg nodig heeft deze ook ontvangt. Dat iedereen zich uitgedaagd of uitgenodigd voelt om deel te nemen aan activiteiten. Het sociaal domein is en blijft een ingewikkeld domein waar veel geld in omgaat. Zorg heeft daarom een verstandige aanpak nodig, waar kwaliteit voorop staat, waar mensen vóór financiën gaan en waar vrijwilligers en mantelzorgers worden gezien! Dit verdient de volle aandacht van de gemeente!

Recent ontvingen alle raadsfracties een brief van de huisartsenpraktijk in Schipluiden om samen de mogelijkheden te bekijken voor alternatieve huisvesting. De huidige huisvesting is, vanwege de toegenomen vraag naar eerstelijnszorg, niet meer toereikend. Naar ons idee een legitieme vraag. Immers, met een toenemende zorgvraag neemt ook de vraag naar personeel en ruimte toe. Over een vergelijkbare probleem in Den Hoorn hebben we enkele maanden geleden in commissieverband met elkaar gesproken.

- Is het college bekend met de noodkreet van de huisartsenpraktijk in Schipluiden?
- Is het college bereid om, samen met de huisartsenpraktijk, te zoeken naar een daadwerkelijke oplossing.
- Kan het college aangeven wat de stand van zaken is rond de zoektocht naar adequatere huisvesting van de huisartsenpraktijken in Den Hoorn?
- Zijn er, voor zo ver het college bekend, vergelijkbare problemen in Maasland?

Jeugdzorg

Het lijkt erop dat in Midden-Delfland de periode van weinig grip en sturing op de kosten en de effectiviteit van de jeugdzorg voorbij zijn. De afgelopen periode zijn mede door financiële en kwalitatieve investering in o.a. het maatschappelijk team goede stappen gezet. Wij zijn blij dat de Rijksoverheid naar aanleiding van de uitspraak van de arbitrage commissie structureel meer geld heeft toegezegd voor de jeugdzorg. Maar het is óók een bekentenis. Het is de erkenning dat we jarenlang te weinig middelen hadden om deze taken goed uit te voeren. Wij zijn het eens dat het goed is om 'aan de voorkant' daar waar eerder en korter zorg gegeven kan worden, moet worden ingezet. De preventieve aanpak.

We zien een maatschappelijke ontwikkeling waarbij ouders steeds vaker een beroep doen op jeugdhulp. Ouders willen dat hun kinderen het beter hebben dan zij het gehad hebben.

Daardoor is het moeilijk geworden om te accepteren dat bepaalde moeilijkheden bij het leven

horen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we in Midden-Delfland het normaliseren van dergelijke (tijdelijke) moeilijkheden weer bespreekbaar maken, waarbij uiteraard niemand met een hulpvraag de deur wordt gewezen.

Eenzaamheid

De eerste week van oktober was de week tegen de eenzaamheid. Uiteraard zijn wij heel blij met dit initiatief. Algemeen wordt verondersteld dat als gevolg van de coronacrisis de groep mensen die lijden onder eenzaamheid is toegenomen.

Eenzaamheid bestrijden vraagt de inzet van maatschappelijke organisaties en inwoners als naasten van mensen die eenzaam zijn.

Bibliotheek

Met ingang van 2021 is de jaarlijkse bijdrage vanuit de gemeente voor de bibliotheek met 50.000€ verlaagd. Vanwege deze bezuinigingsmaatregel heeft de bibliotheek de steunpunten in Maasland en Schipluiden moeten sluiten. Door sluiting van de steunpunten voelden de scholen in Maasland en Schipluiden zich genoodzaakt een mini-bibliotheek op school te starten. Hiertoe moeten de scholen

uit hun beperkte middelen ook aan meebetalen. Daarnaast zijn er voor de oudere doelgroep in de Singelhof (Maasland) en in Akkerleven (Schipluiden) ook een mini-steunpunt gestart. Onze indruk is dat een deel van de bezuiniging is afgewenteld op de basisscholen in Maasland en Schipluiden. De vraag rijst of één steunpunt per dorpskern toch niet efficiënter is.

- Kan het college aangeven wat globaal de extra kosten zouden zijn als wij in Maasland en Schipluiden zouden overgaan tot één steunpunt?
- Zijn er nog andere obstakels om te komen tot één steunpunt per dorpskern?
- Wat zijn de mogelijkheden om over te gaan tot een kleinere huisvesting van de bibliotheek in Den Hoorn?

Verenigingen en cultuurorganisaties

Ook de verenigingen (sport, dans, zang, etc) en de cultuursector zijn getroffen door de coronacrisis. De gevolgen hiervan kunnen groot zijn. Deze verenigingen zijn namelijk "het cement van onze samenleving". Ze houden onze samenleving bij elkaar en zorgen ervoor dat mensen laagdrempelig met elkaar in contact blijven. Verenigingen en de cultuursector zijn, als gevolg van de crisis, een (groot) deel van hun inkomsten kwijtgeraakt. Zeker de cultuursector kan met relatief kleine bedragen geholpen worden. De gemeente Westland heeft voor maatschappelijke organisaties die door de coronacrisis getroffen zijn een subsidieregeling ingesteld. De gemeente Westland wil met de regeling voorkomen dat de coronacrisis leidt tot beëindiging van activiteiten van deze organisaties (WOS 14-1-2021).

- Is het bij het college bekend of er in Midden-Delfland behoefte is aan een dergelijke regeling?
- Indien de behoefte er blijkt te zijn, is het college dan bereid de mogelijkheden hiertoe te bekijken?

Onderwijs

De ChristenUnie vindt dat kinderen en jongeren onderwijs moeten krijgen dat aansluit op hun talent om daarna een plek te vinden in de maatschappij. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. De gemeente is verantwoordelijk voor goede huisvesting van onze scholen. Het is belangrijk voor de kinderen, en daarmee voor de samenleving, dat er een goed samenspel is tussen de schoolbesturen (kwaliteit van het onderwijs) en de gemeente (voor de benodigde huisvesting).

In de programmabegroting (halverwege pagina 8) staat: "In Schipluiden zetten we volgende stappen in een passend niveau van de huisvesting van scholen en maatschappelijke voorzieningen." In antwoord op technische vragen geeft u aan dat de scholen in Schipluiden op basis van de kentallen voor de leerlingenprognoses 6 lokalen meer hebben dan zij op basis van de kentallen nodig hebben. Als ChristenUnie plaatsen wij daar vraagtekens bij. Het lijkt er op dat het door het college gehanteerde begrip "passend niveau van de huisvesting van scholen" uitsluitend gebaseerd is op de kentallen voor leerlingenprognoses. De kwaliteit van het onderwijs speelt hierin blijkbaar geen rol.

- Kan het college aangeven wat hier wordt bedoeld met passend niveau van de huisvesting van scholen?
- Is het college het met ons eens dat bij de invulling van het begrip “passend niveau van de huisvesting van scholen” het door de school gehanteerde onderwijsconcept mede bepalend moet zijn voor de invulling van dit begrip?
- Is het college bereid om hier in overleg met de scholen te komen tot een goede oplossing? Dit in het belang van de kinderen.

Wonen

Het vinden van een goed en betaalbaar huis is voor velen in Nederland op dit moment een groot probleem. Ook in Midden-Delfland is een tekort aan betaalbare woonruimte. Dit is vooral een probleem voor jongeren, ouderen, starters en statushouders. Het bouwen buiten de dorpsgrenzen is ongewenst, evenals het vervangen van openbare ruimte door woningen. Dit maakt wel dat de beschikbare ruimte steeds schaarser wordt en er steeds creatievere oplossingen gevonden moeten worden. Van de belofde 700 te bouwen woningen door dit college zijn er minder dan 200 daadwerkelijk gerealiseerd. De ChristenUnie wil dat de gemeente met een toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert. Het woningbeleid moet gericht zijn op kansen voor starters en jonge gezinnen, waardig wonen voor ouderen, en op betaalbaar en duurzaam wonen voor iedereen. Ook moet het beleid aansluiten op de verscheidenheid in de behoeften binnen de drie dorpen en wensen van onze inwoners. De uitdagingen voor woningbouw in de drie dorpen zijn namelijk verschillend.

Tot slot

Wij begonnen deze eerste ronde van de Algemene Beschouwingen met het terugkijken op de moeilijke periode die achter ons ligt. Aan het eind van onze bijdrage in de eerste ronde is het goed te constateren dat het college van Burgemeester en Wethouders, de ambtelijke ondersteuning en de gemeenteraad zo goed en zo kwaad als het ging, door zijn gegaan en verantwoordelijkheid hebben genomen. Dank daarvoor! Maar vooral dank en waardering voor de vele inwoners die zich, allemaal op hun eigen manier, tijdens deze coronacrisis zijn blijven inzetten voor hun kerk, school, sportclub, vereniging, en/of de mensen om hen heen.

Hier zijn wij als ChristenUnie enorm trots op!

Wij sluiten af met de woorden: “Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei”. Woorden uit het bijbelboek Jeremia (hoofdstuk 29 vers 7). Deze woorden hebben wij als fractie steeds voor ogen gehouden de afgelopen 4 jaren.

Alg. beschouwing D66 Midden-Delfland begroting 2022

Inleiding

Het budget van Midden-Delfland is jaarlijks ongeveer 50 miljoen euro.

De gemeente heeft een aantal wettelijke taken zoals: weginfrastructuur, riolering, huisvesting, ophalen van afval en sociale ondersteuning. Er zijn diverse taken en langlopende afspraken. Daarin zijn er verschillende keuzes te maken, evenals voor het inrichten van onze gemeente en samenleving. D66 Midden-Delfland ziet dat er goede keuzes gemaakt worden, maar er ook verbeteringen mogelijk zijn. Het is eerlijk om bij beiden stil te staan in deze algemene beschouwing.

Wat gaat er goed?

Er is gekozen voor een andere rekenmethode rondom de WOZ zodat het niet langer explosief meegroeit met de huizenprijzen. Ook zullen inwoners worden beloond voor goede afvalscheiding. Door het goed scheiden van afval, kan meer afval hergebruikt worden als grondstof en vallen afvalverwerkingskosten lager uit.

D66 Midden-Delfland staat achter de missie van de gemeente waarin kwaliteit van leven en omgeving centraal staan.

Ook de inspanningen om tot één omgevingswet te komen kan op onze steun rekenen. De tijd van aparte loketten, verschillende wetten en bureaucratie kunnen we dan zoveel mogelijk achter ons laten.

Wonen, gebouwen en klimaat

In de uitvoering mist D66 Midden-Delfland de daadkracht om tot meer woningen te komen. Daarnaast wordt er te weinig prioriteit gegeven aan starterswoningen en levensloop bestendige appartementen voor 'empty nesters'. Wij denken dat beide type woningen zorgen voor de broodnodige doorstroming en vitaliteit in de dorpskernen. D66 Midden-Delfland ziet hierbij de grootste problemen in Schipluiden en Maasland.

Graag zien we meer actie bij het klimaatbestendig (laten) maken van huizen en wijken. Dezelfde transitie moeten we versnellen met gemeentelijke gebouwen zoals scholen en de bibliotheek.

De laatste jaren zijn er goede stappen gezet om gebouwen beter te benutten, maar dit kan nog verder doorgezet worden.

D66 Midden-Delfland ziet een belangrijke taak voor de gemeente om in onze kernen meer werk te maken van klimaatadaptatie door vaker te kiezen voor meer groen, en bezaaide waterkanten ten behoeve van de biodiversiteit.

Vragen:

- *Welke (communicatie)acties heeft het college genomen t.b.v. het klimaatbestendig laten maken van woningen?*
- *Welke energie labels hebben de scholen en gemeentelijke gebouwen in Midden-Delfland?*
- *Welke acties worden er ondernomen om deze te verbeteren?*

Onze samenleving

Als het aan D66 Midden-Delfland ligt, vinden culturele activiteiten en festiviteiten zoveel mogelijk plaats; op gepaste wijze in tijden met beperkingen. Culturele bijeenkomsten zijn goed voor de onderlinge verbondenheid en dragen bij in het contact tussen onze inwoners en ondernemers. Het is het uitgelezen kans om onze mooie gemeente nog verder op de kaart te zetten en de middenstand te laten profiteren.

De GGD stelt dat 40% van onze inwoners wel eens eenzaam is. Bij ruim 10% wordt het als ernstig ervaren. Dat zou niet mogen in Midden-Delfland. Ook maken wij ons zorgen om de vaak verborgen armoede waar we allen oog voor moeten hebben.

Mede hierom juicht D66 Midden-Delfland het toe dat het gemeentelijk maatschappelijk team wordt uitgebreid. Het is goed dat er gewerkt wordt aan het verzamelen van informatie om ook gericht armoede en eenzaamheid tegen te gaan.

Er gaat een groot deel van het gemeentelijke budget naar jeugdzorg.

D66 Midden-Delfland wil dat de gemeente meer inzet op zorg aan de voorkant.

Preventie en contact met (voor)school en zorgverleners draagt bij aan het tijdig signaleren. Hiermee is de inzet om meer kinderen uit de dure en 'zwaardere' zorg te houden; dit draagt bij aan het welzijn van kinderen.

De komende twee jaar hebben gemeenten vanuit het rijk de opdracht gekregen om bij kinderen de achterstanden, opgelopen tijdens de lockdown, weg te werken.

D66 Midden-Delfland ziet dat deze achterstanden niet alleen cognitief zijn; ook de sociale aspecten moeten we niet vergeten.

Voor alle kinderen is natuur- en cultuureducatie goed en van belang. Dit moet in Midden-Delfland dicht bij huis te organiseren zijn.

De verbinding tussen inwoners en gemeente zou wat D66 Midden-Delfland kunnen verbeteren door de huidige communicatiekanalen aan te vullen met meer informele bijeenkomsten.

D66 Midden-Delfland is voor dorpsbijeenkomsten zonder strakke processturing. Elkaar horen en zien draagt bij aan het draagvlak van de beslissingen.

Vragen:

- *In hoeverre is het huidig maatschappelijk team in staat hulp en begeleiding te bieden tegen eenzaamheid en armoede?*
- *In omliggende gemeenten zijn er passen waarmee laagdrempelig meegedaan kan worden aan cultuur- of maatschappelijk activiteiten. Is er door het college onderzoek gedaan naar de invoering hiervan in Midden-Delfland? Zo ja, wat is de uitkomst?*
- *Welke actieve acties heeft het college ondernomen om scholen bij het invullen van een kunst en cultuurprogramma?*
- *Kan het college toezeggen dat de voorgenomen bezuinigingen op onderwijsgebouwen (Schipluiden) geen invloed zullen hebben op keus van onderwijs?*
- *Kan het college aangeven wat er concreet bedoeld wordt met "Wij ondersteunen het onderwijs via het lokaal onderwijsbeleid."?*
- *Hoe neemt het college inwoners mee in ontwikkelingen zoals centrumplannen Den Hoorn en Schipluiden?*

Gezondheid

Er is een duidelijke relatie tussen gezonde levensstijl en gezonde levensjaren. Elk initiatief tot het kiezen voor een gezonde levensstijl moeten we in Midden-Delfland omarmen.

Ten opzichte van omliggende gemeente is de groente inname laag en alcoholgebruik relatief hoog. Met verenigingen, scholen en inwoners kunnen we de handen in een slaan, om onze gemeente gezonder te maken.

Veiligheid

Midden-Delfland heeft met de N223 één van de meest onveilige provinciale wegen van Nederland. Het is goed dat deze aangepakt wordt. Uiteraard zien we de herplant van de weggehaalde bomen snel terug. Als het aan D66 Midden-Delfland ligt moeten er meer verkeersmaatregelen genomen worden om de veiligheid rondom scholen te borgen. Ook handhaving rondom het te hard rijdende (sluip)verkeer door en langs onze kernen is noodzakelijk.

Als het gaat om digitale veiligheid slaat de gemeente veel data op, waaronder medische en persoonsgegevens. We zijn daarom blij met de verbeteringen in de digitale infrastructuur van onze gemeente. Uiteraard moeten onze gegevens veilig worden opgeslagen.

Vraag:

Zijn er al gesprekken gevoerd met de bewoners van de Woudseweg over herplant locaties?

Infrastructuur

De gemeente investeert de komende jaren in het wegwerken van achterstanden in het onderhoud van wegen en stoepen. D66 Midden-Delfland pleit daarbij voor een impuls in het wandel- en fietsnetwerk. De meeste afstanden die we samen afleggen zijn relatief kort; de ruimtelijk- en milieuvriendelijkste opties moeten daarom worden beloond. Ook de entrees van de kernen en centra kunnen zeker goede impulsen gebruiken.

Vragen:

- *Wanneer staat het verbeteren van de entrees van de dorpskernen op het programma? Waar bestaan deze verbeteringen uit?*
- *Welke concrete acties zijn er gepland om onze inwoners, ondernemers en bezoekers te laten kiezen voor milieuvriendelijke vervoersvormen?*

Algemene Beschouwing begroting 2022-2025.

Na jaren zijn wij verrast dat er komend jaar geen tekort is op de begroting voor 2022, dat is een positieve ontwikkeling.

Ook zien wij dat de begroting een redelijk beleidsvrije begroting is. Dat is in principe ook logisch aangezien er in 2022 gemeenteraadsverkiezingen zijn.

Positief is dat er gekeken is naar de investeringen en de daadwerkelijke ingeschatte jaren van uitvoering.

Het afgelopen jaar is er door de gemeente een lijst opgesteld welke taken door de gemeente verplicht uitgevoerd dienen te worden en welke niet verplicht zijn, de zogenaamde kerntaken. Goed om deze na de verkiezingen verder op te pakken met de andere partijen, zodat bij toekomstige begrotingswijzigingen er meer gestuurd kan worden op kerntaken. Het huidige college geeft immers al aan dat het een “scherpe raming” betreft en de jaren 2023 en 2024 zijn vooralsnog begroot met een tekort. We hebben het eigenlijk nog steeds over bezuinigingen met de kaasschaaf, maar nog geen echte bezuinigingen door taken minder of geheel niet uit te voeren voor zover dit noodzakelijk is.

MijnPartij is wel blij met het behoud van kwaliteit van het onderwijs en behoud kwaliteit van het sociaal domein en ook een goed teken, extra investeringen in de openbare ruimte, aangezien er daar sprake is van achterstallig onderhoud. In de begroting zijn nu veel wegen en bruggen opgenomen, waarbij de vraag is of dat allemaal in 2022 gerealiseerd kan worden.

MijnPartij is ook blij met het verlagen van de riool- en afvalstoffenheffing.

Omgevingswet

Aandachtspunt in de begroting is de nieuwe omgevingswet die per 1 juli 2022 van kracht wordt. Niemand heeft daar geheel goed zicht op.

De verwachting is wel dat het voor de aanvrager eenvoudiger en duidelijker wordt. Voor de gemeente zal het meer inspanning vragen. Hierdoor wordt verwacht dat de legeskosten aanzienlijk kunnen stijgen. Hiervan is in de begroting nog niets terug te vinden en wat waarschijnlijk tot hogere kosten voor de gemeente zal leiden.

- Is het college het met ons eens dat de omgevingswet tot meer inspanning en meer legeskosten zal leiden?

Woningbouw

Het college geeft aan dat de afgelopen 3,5 jaar er 200 woningen gerealiseerd zijn en dat er van 200 woningen belangrijke stappen doorlopen zijn. Men noemt de gebieden De Kreek, Maaslandse Dam, en Hof van Keenenburg. Dit zijn allemaal locaties welke al tot woningbouw bestemd waren voordat het collegewerkprogramma in 2018 vastgesteld werd.

We kunnen dus wederom vaststellen dat de 700 woningen die het collegewerkprogramma voorstelde bij lange na niet gehaald gaan worden.

- Is het college het met ons eens dat er van de 700 geplande woningen tot op heden (behalve Maaslandse Zoom) geen nieuwe locaties bijzitten? Kan het college aangeven in hoeverre er in 2021 kavels zijn uitgegeven? Immers, in de begrotingsbehandeling van vorig jaar waren 89 woningen toegezegd.

OZB

MijnPartij ondersteunt de wijziging van de OZB berekening gezien de extreme prijsstijgingen van de woningbouw. MijnPartij blijft wel van mening dat de OZB geen sluitpost van de begroting moet worden, maar één van de inkomstenbronnen van de gemeente.

PUUUR

Komend jaar is het laatste jaar dat PUUUR geld krijgt vanuit de IODS gelden.

Het college geeft aan PUUUR een permanente rol te geven en de besluitvorming over structureel financiering in 2022 te bespreken, waarbij het college aan toeristenbelasting denkt.

MijnPartij is in principe niet tegen toeristenbelasting, mits het ten goede komt aan het gebied. De vraag is of dat PUUUR is. Onze verwachting was dat PUUUR meer het overkoepelende merk is, maar de praktijk is dat PUUUR een van de merken naast de reeds aanwezige merken is, waarbij de vraag komt hoe hoog de bijdrage vanuit de gemeente voor een structurele financiering dan niet moet zijn.

- Is het college het met ons eens dat de beeldmerk PUUUR meer naast de andere merken staat en niet zoals bedoeld het merk van Midden-Delfland moest worden?

Onderhoud

Wij zijn blij dat er geluisterd is naar de raad dat er extra geïnvesteerd wordt in de openbare ruimte. Wij maken ons zorgen of deze impuls in 2022 gehaald gaat worden.

- Deelt het college onze mening?

Ook is er geld gereserveerd voor het aanpassen van de Maassluiseweg/Oude Veiling. Echter, zeer recent heeft Maasluis aangegeven niet de aanpassingen op hun deel te doen inzake eenrichtingsverkeer. Hierdoor staat ons inziens de gehele reconstructie van deze weg on hold.

- Deelt het college onze mening?

Ook verzoeken wij het college om Maasluis hier ernstig over aan te spreken, immers door de toegenomen woningbouw door Maasluis is de extra overlast aanzienlijk toegenomen en zal nog aanzienlijk toenemen. Terwijl Maassluis de komende honderd jaar wel de inkomsten van de woningen ontvangt en Midden-Delfland met het probleem opzadelt.

- Is het college bereid om Maassluis aan te spreken over hun standpunt?

Duurzaamheid

Alle woningen binnen de gemeente vallen de komende jaren onder de spijtvrije energietransitie. Tijdens de gesprekken met inwoners is er vooral behoefte voor inwoners over advies. In de begroting zien wij hier niets van terug.

MijnPartij vindt dit geen verkeerde stap, immers inwoners worden niet gedwongen om maatregelen te nemen.

- Deelt het college onze mening dat er in de begroting nog geen uitvoering aan de 1^e stappen van de energie transitie is genomen?

Mijn Partij bedankt de ambtelijke staf die deze begrotingsbehandeling mogelijk heeft gemaakt.

Algemene beschouwingen OGP Midden-Delfland begroting 2022

Inleiding

Nog een half jaar en dan zijn er nieuwe verkiezingen. Zou daarom de begroting geen titel hebben?

Dit college is er tot dusver steeds in geslaagd om met een sluitende begroting te komen. Het komend jaar wordt de rekening niet bij onze inwoners gelegd; de lasten stijgen niet, de dienstverlening en de voorzieningen blijven in stand. De essentie van het collegewerk-programma staat overeind. We danken het college en de ambtenaren voor hun enorme inzet.

We besluiten met een ballonvaart Midden Delfland vanuit de lucht te bekijken. De zon schijnt: onder ons een veenweidelandschap, dat diep in de geschiedenis wortelt. Het landschap geeft ons een ge-voel van vrijheid, de ballonvaart biedt ons afstand.

Als gemeente hebben we er alle belang bij dit bijzondere gebied tussen de grote steden te behoeden en te bewaren. Open en groen houden, dat is de opgave en dat kan nooit zonder de melkveehouders, de weidevogelbeschermers, de ruime recreatiezones, de plaatsen waar de streekproducten verkocht worden. En met grote letters staat PUUUR voorop.

Fietzers kijken omhoog als we langsvaren, wandelaars drinken hun koffie aan de Vlaardingse kade. Maar vanaf ons uitzicht zien we veel meer mogelijkheden voor fiets- en wandelroutes. Steeds meer mensen willen genieten van ons groene gebied en dat leidt soms ook tot overlast. Toch heeft die recreatieve kant van Midden-Delfland mogelijkheden voor uitbreiding zonder dat we de rust en stilte aantasten.

Welke mogelijkheden ziet het college om de fiets- en wandelpaden te verbeteren?

Samenleving (Samen werken aan morgen?)

Vanuit de hoogte gaat ons vergezicht verder als we iets meer inzoomen op onze inwoners.

Toen de Corona-uitbraak het beeld van stilte bepaalde, werden al plannen gemaakt voor de tijd daarna. En nu alle levendigheid terugkeert, de cultuur en de sport weer kansen krijgen, verwachten we een actieve inbreng van het college.

OGP waardeert de inzet van bewoners. Zo staat er een supermarkt in Schipluiden waar met behulp van jongeren mensen actief de eenzaamheid van anderen bestrijden en een dorpshoeve die nieuwe kansen biedt aan lezers. Bewoners van de oude veiling in Den Hoorn zijn bezig met het vergroenen van hun wijk, boomspiegels worden beplant en daar tussendoor spelen zorg en aandacht voor elkaar een grote rol.

In onze algemene beschouwing van vorig jaar stelde OGP vragen over een actief cultuurbeleid vanuit het college. Op bladzijde 47 van de begroting dit jaar staat: "het uitvoeren en doorontwikkelen van cultuureducatie met kwaliteit. Het cultuurmenu verstevigen...

Het is de enige concrete toezegging van het college op dat punt. Tijdens allerlei openingen van cultu-rele manifestaties hebben diverse leden van het college prachtige dingen gezegd over het nut van cultuur: verbinding en het stimuleren van sociale cohesie. De praktijk is anders, dus wij stellen

op-nieuw de vraag:

Wat gaat het college concreet doen om culturele initiatieven te stimuleren?

Duurzaamheid (Elke dag duurzaam doen?)

Als we in vogelvlucht over de gemeente zweven, dan zien we veel en soms weinig. Aan de horizon zijn grote windturbines zichtbaar waarmee de ons omringende gemeenten zichtbare stappen zetten met de opwekking van hernieuwbare energie. Het lijkt of het bijna niet waait in Midden-Delfland.

Maar het tegendeel is waar, er waait een frisse wind in onze gemeente. De afspraken die het afgelopen jaar gemaakt zijn in de Regionale Energiestrategie 1.0 doen recht aan ons Bijzonder Provinciaal Landschap. Geen grote windturbines of zonnenvelden in het groen. Wel zijn er duurzame oplossingen die passen bij het landschap en het schaalniveau van Midden-Delfland. Waar mogelijk komen er kleine windmolentjes in het bouwvlak van een boerenerf en zetten we in op zonnepanelen op de grote dakoppervlaktes die onze gemeente ook heeft, bijvoorbeeld op het bedrijventerrein Harnaschpolder. En natuurlijk is er een mooie inspanning om op termijn gebruik te maken van de warmte uit de leiding die tussen Rotterdam en Den Haag wordt aangelegd. Complimenten aan het college voor het bestuurlijke werk dat het hier in de regio voor heeft verricht. Een eerste basis is hiermee gelegd, maar het echte werk moet in de komende jaren nog beginnen.

In de begroting zien we op diverse plaatsen stappen op het gebied van duurzaamheid, gelukkig zijn die ook veel breder gericht op klimaatverandering, inrichting en gebruik van ons landschap en de openbare ruimte. Tegelijk is een hele grote vraag de komende jaren hoe we onze inwoners kunnen helpen met de stappen die er gezet gaan worden. Nu al merken zij de effecten van hoge gasprijzen, energierekeningen en de overgang moet nog beginnen.

Wat doet het college de komende jaren om met onze inwoners deze opgave aan te gaan? En welke middelen stelt het college hiervoor beschikbaar?

Wonen (Bewust bouwen voor straks?)

We zien in de dorpen de bouwactiviteiten en de locaties waar het college van plan is huizen te bouwen binnen de contouren. De Maaslandse Zoom, het centrum van Schipluiden, De Kreek in Den Hoorn passeren; daar geeft het college op basis van de woonagenda invulling aan zijn ambitie. De breed gesteunde motie "Woninginstrumenten in zicht" gaat inzicht geven in welke instrumenten slim en effectief zijn om het maximale voor onze inwoners te doen, want OGP heeft als opvatting: niet bouwen in het groen. We moeten dus op een creatieve wijze zoeken naar de mogelijkheden in de dorpen.

Op welke locaties zijn er nog wooninstrumenten toepasbaar? Op welke creatieve wijze denkt het college invulling te geven aan de woonagenda?

Aan het einde van de middag slibt Midden-Delfland dicht met sluipverkeer. In de begroting zien we, dat er op de Zouteveense weg middelen zijn ingezet om het verkeer positief te beïnvloeden.

Hoe geeft het college invulling aan een integrale aanpak van het sluipverkeer?

Vanaf 2016 hebben we gewerkt met een vast OZB tarief. Met de ongetemde woningwaardestijging heeft deze systematiek gezorgd voor een relatief grote stijging van de lasten. OGP is het er daarom mee eens dat we afstappen van een vast tarief en weer jaarlijks een bedrag vaststellen.

We zien een paar bewoners met een zak naar de wijkcontainer lopen om restafval weg te gooien. Graag complimenteert OGP deze en andere inwoners voor de grote inzet in het gescheiden

inleveren van de afvalstromen. Juist daardoor is het mogelijk de tarieven van de afvalstoffenheffing te verla- gen.

De waarde van grondstoffen is goed zichtbaar gemaakt op de 'begroting in één oogopslag'. De cijfers door het jaar heen zijn minder duidelijk.

Op welke manier kan het college de bewoners nog beter informeren over de kosten en baten van afval?

Zorg (Zorgvuldig zorgen?)

Stichting Welzijn Midden-Delfland werkte de afgelopen tijd rustig maar doelbewust door ten behoeve van al die mensen die dat nodig hebben. Dat is een groot compliment waard in een zo roerige tijd als de onze.

Elk jaar maakt OGP zich zorgen over de uitgaven in de jeugdzorg. OGP staat daar niet alleen in. "Ieder kind heeft recht om veilig, gezond en kansrijk op te groeien" stelt het Nederlands Jeugdinstituut. Uiteraard ligt de verantwoordelijkheid daarvoor bij de ouders en OGP gaat ervan uit, dat gezinnen of hun omgeving veel problemen zelf kunnen oplossen, maar soms gaat er iets mis en moeten jongeren hulp hebben. Daar werken professionals, ons maatschappelijk team en het servicebureau H10 hard aan. Maar de hulp aan kwetsbare kinderen schiet in Nederland tekort. Er zijn wachtlijsten, personeels-tekorten en er is een wildgroei aan aanbieders.

Om over de uitgaven en bijvoorbeeld de preventie te kunnen oordelen, heeft de raad kennis nodig. De Rekenkamer Midden-Delfland heeft een onderzoek gedaan naar de mate waarin het college raadsleden van informatie voorziet en dat blijkt onvoldoende te zijn. In het debat dat over dat onderzoek ging, heeft OGP samen met andere partijen aangedrongen op voldoende en overzichtelijke informatie. Het Nationaal Plan Onderwijs heeft behalve aan scholen ook aan gemeentes middelen beschikbaar gesteld om leerlingen die achterstanden hebben opgelopen extra te kunnen ondersteunen. Tot onze verbazing is van de 350.000 euro, 100.000 euro aan het maatschappelijk team beschikbaar gesteld en niet aan de scholen. Naar aanleiding van de technische vragen kunnen we constateren dat er een plan gemaakt is met de scholen over de besteding van dit geld.

Waarom is er geen creatieve opzet gemaakt om die 350.000 volledig aan het onderwijs te besteden?

OGP is geland. We gunnen het college ook zo'n prachtige tocht en als het college dan met nieuwe inzichten weer op de grond staat en aan de slag gaat, heeft OGP een laatste vraag:

wat is de titel van deze begroting?

Algemene Beschouwingen PvdA Midden-Delfland

We bedanken het college, de wethouder financiën en de ambtenaren voor het vele werk dat geleid heeft tot de begroting 2022 e.v. Complimenten ook voor de wijze waarop de 'Begroting in één oogopslag' in beeld is gebracht. Dit geeft voor de inwoners een heel helder overzicht van inkomsten en uitgaven. Na het lezen en beluisteren van de antwoorden op de technische vragen van vrijwel alle fracties zijn wij benieuwd waar deze veelvoud van vragen toe gaat leiden. We hebben in ieder geval weer extra kennis opgedaan. Hiervoor onze dank.

Financiën

Al lijkt de begroting vooral over centenkwesities en cijfertjes te gaan, toch zijn het juist de punten erachter die de aandacht zouden moeten vragen. Desondanks wil de PvdA toch juist op de grote lijnen van het gemeentegeld de aandacht vestigen. Weliswaar is de afname van de algemene reserve minder groot dan in eerdere jaren begroot, het eigen vrije vermogen gaat toch nog steeds met 25% naar beneden. Ook zien we dat een aantal reserves die we liever zouden behouden, opgebruikt gaan worden. Natuurlijk zijn reserves bedoeld om te worden gebruikt, maar zorgelijk is het wel dat het in sommige gevallen nodig is, zoals bijvoorbeeld bij de reserve sociaal domein. Dit speelt in meer gemeenten maar waar andere gemeenten kiezen voor een pas op de plaats maakt dit college andere keuzes. We geven bijvoorbeeld meer geld aan reclame voor ons gebied uit dan andere gemeenten. We kunnen ons afvragen of dit in deze financiële situatie verstandig is. Nu gebeurt dit nog van gelden die we als compensatie gekregen hebben voor de aanleg van de A4. Maar die zijn binnen een paar jaar op. En dan?

Onze inwoners

De PvdA Midden-Delfland is blij te zien dat er een lastenverlaging komt voor wat betreft de lasten vanuit de gemeente. Zeker nu de energieprijzen zo sterk stijgen. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat het voorzieningenniveau in de afgelopen jaren is afgenomen, we denken hierbij bij voorbeeld aan de sluiting van de bibliotheek en de veranderingen in de vuilnisophaaldienst.

Doordat er voor de jongeren buiten vereniging en sport weinig te doen is en het jongerenwerk een aantal jaar geleden weg bezuinigd is, zien we de overlast door hangjongeren weer toenemen. We missen een laagdrempelige plek waar activiteiten voor jongeren en jongvolwassenen georganiseerd worden. Preventief zou dit kosten besparen voor het opruimen van achtergelaten rotzooi op hangplekken en vandalisme. Ook zorgt het voor de binding met elkaar en de gemeente.

Ouderen hebben via Welzijn Midden-Delfland goed de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten. Maar door afname van de subsidie is hier in de afgelopen periode echter een drempel opgeworpen doordat er extra kosten voor de deelnemers zijn bij gekomen. De PvdA zou graag van de andere fracties willen weten of zij de activiteiten van Welzijn Midden Delfland ook als preventief zien in het kader van de signalering van eenzaamheid en andere vormen van geestelijke en lichamelijke gezondheid.

Recreëren in Midden-Delfland

In het buitengebied zijn steeds meer mogelijkheden om te genieten van wat onze mooie gemeente te bieden heeft. Voor een deel van de bezoekers is het ontbreken van openbare- of goed toegankelijke toiletten een drempel om onze gemeente te bezoeken. De toiletvoorziening in museum het tramstation is een mooie stap. PvdA Midden-Delfland hoopt dat er nog veel mogelijkheden bijkomen, bijvoorbeeld door het openstellen van een toilet in een publiek of privaat gebouw.

Bij het promoten van Midden-Delfland als recreatiegebied hoort ook een goed voorzieningenniveau van fiets en wandelpaden. Op veel plaatsen zijn de fietspaden te smal voor het steeds drukker wordende fiets en wandelverkeer. Ook de diverse verkeersstromen die elkaar in de weg zitten/lopen/fietsen/skaten/draven werken niet mee aan een veilige omgeving om te recreëren. Wij zijn dan ook van mening dat meer recreatieve bezoekers aantrekken kan, mits de veiligheid van inwoners en bezoekers niet in gevaar komt. De diverse, soms zware, ongelukken en de bijna ongelukken maakt dat wij een grotere stroom van bezoekers op dit moment niet zien zitten. Is het college dat met ons eens.

Qua horeca voorzieningen wordt Midden-Delfland steeds aantrekkelijker, zowel voor inwoners als voor bezoekers. Vooral in de zomer is het een genot om op één van vele terrassen te zitten. In de avond is het een ander verhaal, veel locaties zijn dan gesloten en voor horeca die langer open is wordt dan uitgeweken naar omliggende gemeenten. Ook hier zou de PvdA graag verandering in zien.

De juiste woning bouwen

De gemeente Midden-Delfland is gemiddeld gezien een rijke gemeente, althans de inwoners. De gemiddelde huizenprijs in Midden-Delfland ligt hoog en de wachttijd voor een sociale woning is lang. Doorstroming komt nog steeds moeilijk op gang en de PvdA vraagt zich af of er gesprekken worden gevoerd met ouderen over doorstroming en of deze gesprekken iets opleveren. Is er bijvoorbeeld een lijst van mensen die willen doorstromen naar één van de toekomstige bouwprojecten en kan daar t.z.t. rekening mee worden gehouden. Er moet meer gekeken worden naar alternatieve mogelijkheden om de juiste woningen te bouwen. Op onze website hebben wij aandacht besteed aan verschillende mogelijkheden en ook wensen van inwoners. Ook vinden wij transparantie erg belangrijk, laat aan inwoners duidelijk weten wat het perspectief is over één, twee of bijvoorbeeld vijf jaar. Locaties als bouwlocatie bestempelen waar het verkrijgen van grond veel moeite en tijd gaat kosten is valse hoop geven.

Stille armoede

De term 'stille armoede' is eigenlijk verkeerd gekozen. Armoede houdt zich niet stil, het werkt door in alle aspecten van een gezin. Kinderen krijgen geen 'stille' hint als ze armoedig gekleed zijn, en deurwaarders houden zich ook niet stil. Het merendeel van onze inwoners hoeft zich hier geen zorgen om te maken, maar naast deze inwoners zijn er ook inwoners die grote financiële zorgen hebben. We hebben daarvoor verschillende vangnetten tot 120% bijstandsniveau. Het effect van deze strakke grens is demotivatie om daar net boven te komen omdat dit een inkomensdaling betekent met daarbij dus extra armoede aspecten. Vooral kinderen uit lagere inkomens hebben het zwaar in een rijke gemeente. Dit levert een sociaal isolement op waar door SIRE laatst in een landelijke campagne aandacht voor gevraagd is. De PvdA zou graag zien dat er meer maatwerk komt voor inwoners met een laag inkomen of een gemiddeld inkomen met

bijvoorbeeld hoge zorgkosten.

Bestaansrecht

Midden-Delfland bestaat dankzij haar open veenweidegebied. Dit gebied is zo ontstaan en wordt voor een groot deel in stand gehouden door onze boeren. Wij zien het gebied niet als recreatiegebied maar als een vitale omgeving met agrarische bedrijven, waar ook gerecreëerd kan worden. We zien dan ook veel initiatieven juist bij de boeren ontstaan om dit gebied aantrekkelijk te maken voor onze eigen inwoners en voor bezoekers uit de ons omringende dorpen en steden. Niet alle mogelijkheden en ideeën hiervoor kunnen en mogen uitgevoerd worden binnen ons rigide bestemmingsplan nu en straks in de omgevingsvisie. De PvdA pleit ervoor dat initiatieven op mogelijkheden bekeken worden en niet op onmogelijkheden.

De dorpen als visitekaartje

Natuurlijk is ons groene buitengebied in de afgelopen jaren goed voorzien van aandacht, maar daarbij is de uitstraling van het openbaar gebied in onze kernen niet meegenomen. Er zijn intussen een aantal goede beslissingen genomen voor de toekomst en deels al uitgevoerd, maar helaas zal er nog veel moeten gebeuren op het gebied van openbaar groen, wegen, fiets en wandelpaden en onderhoud van speelterreinen.

De PvdA is blij dat onze suggestie om inwoners het groen in hun omgeving te laten adopteren meegenomen is. De uitvoering hiervan om door inwoners de boomkrans te laten beplanten met 5 plantjes is een sympathiek idee. Maar het openbare groen is natuurlijk groter dan de stukjes grond rond bomen. Dit groen is niet in alle kernen even aantrekkelijk. Naast het openbaar groen is ons groene karakter ook afhankelijk van groene tuinen. Helaas zijn nog steeds veel tuinen betegeld. De PvdA is benieuwd wat de plannen van het college zijn om groene tuinen te stimuleren.

Verder staan een groot deel van de wegen al jaren op de nominatie om aangepakt te worden. Intussen gaan die straten er soms flink op achteruit, zowel wat groen als bestrating betreft. We zijn dan ook blij dat het achterstallig onderhoud van de wegen aangepakt gaat worden. Dit gaat zowel de veiligheid en uitstraling ten goede komen.

Mede doordat jongeren zich vervelen zien we steeds meer vandalisme op plekken waar jongeren bij elkaar komen. Ook het achterlaten van rommel levert steeds meer ergernis op. Dit resulteert o.a. in schoolpleinen, waar sommige speeltoestellen al lange tijd kapot zijn, waardoor de veiligheid voor de jonge kinderen geen vanzelfsprekendheid meer is en afval waar kinderen niet mee in aanraking mogen komen. Ook hier heeft de gemeente een belangrijke taak in het contact met de jongeren. We zijn blij dat via de wijkagent en buurtpreventie aandacht besteed wordt aan de gestuurde signalen. Door het gebruik van social media wordt ook de signalerende functie in de buurt versterkt.

Zorgen voor elkaar

Op het gebied van zorg en jeugdhulp is het belangrijk om steeds meer in te zetten op preventie. Hoe kun je voorkomen dat een jeugdige in een langdurig zwaar en kostbaar traject terecht komt en hoe kan een minder zwaar traject voorkomen of ingekort worden zonder dat het kind minder goed geholpen wordt. Waar eindigen de mogelijkheden van de ouders/verzorgers en waar begint de professionele zorg. Dit zijn lastige vragen waarbij wij eigenlijk alleen kunnen zeggen dat we blijven meedenken en blijven monitoren. Samen met de andere fracties en samen met het college en de betreffende ambtenaren. Zorgen doe je voor elkaar en met elkaar, net als het zorgen voor betaalbare

zorg ook in de toekomst.

Duurzaamheid

We maken goede stappen op het gebied van duurzaamheid. We willen graag dat iedereen in de gemeente mee gaat doen zodat we als Midden-Delfland een duurzame gemeente blijven. We moeten daarbij goed omgaan met initiatieven van onze inwoners. Zonder onze inwoners kunnen we ook niet de gestelde doelen behalen.

Bereikbaarheid

Onze gemeente wordt door snelwegen en doorgaande wegen doorsneden. Een deel van de doorgaande wegen loopt ook dichtbij de dorpen en levert geluidsoverlast en uitstoot van fijnstof op. Tegelijkertijd willen we bereikbaar zijn. Hiervoor is een goed ov-netwerk van belang. Kan dit niet met regulier vervoer dan moeten we blijven strijden voor bijzondere vervoersvormen. Ook moeten we blijven strijden voor niet meer schade aan ons gebied door nutteloze verbredingen van (snel)wegen. En mocht dit toch onvermijdelijk zijn dan is strijden voor compensatie onze laatste optie.

Veiligheid

Veiligheid is misschien wel het meest brede onderwerp van de begroting. Veilig wonen, werken, recreëren, een veilige omgeving op weg en op school maar ook thuis. Een omgeving waar je jezelf kunt zijn ongeacht afkomst, religie, geaardheid of maatschappelijke status.

Midden-Delfland ligt ingesloten tussen steden en toegangswegen, de laatste zijn niet alleen toegangs- maar ook vluchtwegen. Als gemeente met een grote oppervlakte, met veel landbouw, stille weggetjes en locaties waar weinig mensen komen is dit een aantrekkelijk gebied voor ondermijnende activiteiten.

De verschillende aspecten van veiligheid vragen om een verschillende aanpak. Preventie is ook bij het onderwerp veiligheid van groot belang. Een veilig Midden-Delfland creëren we met elkaar. Met professionals op veiligheidsgebied zoals de wijkagenten en BOA's maar ook binnen de maatschappelijke teams, de beslissers, de beleidsmakers, de groep mensen die beleid uitvoeren maar vooral ook samen met de inwoners. Met elkaar zorgen voor een veilige leefomgeving.

De PvdA Midden-Delfland hoopt met deze algemene beschouwingen een bijdrage te leveren aan de discussie die onze mooie gemeente financieel stabiel, veilig, duurzaam en vitaal de volgende collegeperiode in zal leiden.

Algemene beschouwing 2022-2025

De VVD wil allereerst het College en haar ambtenaren bedanken voor de aangeboden begroting.

De laatste begroting onder de huidige coalitie. De afgelopen 4 jaar zijn niet zonder slag of stoot voorbijgegaan. Zeker de Coronacrisis zal ons allen nog lang heugen.

Midden-Delfland zit net als veel andere gemeenten binnen Nederland niet in een al te ruim financieel jasje. Eigenlijk is dat jasje best wel krap.

Dit maakt onze daadwerkelijke beleidsruimte erg klein en noodzaakt ons om duidelijke keuzes te maken wat we wel en wat we niet kunnen doen.

In eerste instantie kwam het college met een begroting die op termijn pas sluitend zou zijn. Hetgeen voldoende zou zijn om onder verzwwaard toezicht van de provincie uit te komen.

Echter door oplettendheid van de VVD, zij ontdekte dat een dubbele reservering voor het vervangen van een brug in Den Hoorn in de boeken stond, kwam het college gelukkigerwijs al bijna positief uit.

Naast deze meevaller, maar ook door de fors hogere uitkering van het rijk, kan onze gemeente voor komend jaar een begroting met zwarte cijfers presenteren. Misschien zijn wij zelfs in staat onze algemene reserve weer eens wat aan te vullen.

De VVD maakt zich al jaren had voor dergelijke financiële degelijkheid. In de jaren hiervoor zijn er stevige keuzes gemaakt, deze liggen ten grondslag van het sluiten van deze begroting.

Veiligheid

Onze gemeente heeft slechts één BOA. Daarnaast staat ook het politiekorps Haaglanden flink onder druk door de grote hoeveelheid taken die zij toebedeeld heeft gekregen van de rijksoverheid. Dit maakt initiatieven als Buurtpreventie extra waardevol. Wij zijn dan ook trots dat inwoners op vrijwillige basis bijdrage aan de veiligheid van onze gemeente. Een perfect voorbeeld van de waarden en maatschappelijke betrokkenheid van onze inwoners en gemeente. De VVD wil dan ook niet dat er wordt bezuinigd op Buurtpreventie. Zij zijn de ogen en oren van onze wijkagenten.

Wonen

De roep om meer en betaalbare woningen is in heel Nederland luid. Het tekort aan woningen kan Midden-Delfland alléén niet oplossen. Echter we dragen wel ons steentje bij! De ambitie van 700 nieuwe woningen in onze gemeente, betekent een uitbreiding van de bestaande woningvoorraad met 10 procent. Dat moeten andere gemeenten ons nog maar eens na proberen te doen.

Door deze hoge ambitie timmert het college flink aan de weg. Er wordt flink gewerkt om de 700 woningen daadwerkelijk toe te kunnen voegen. Tweehonderd woningen zijn er inmiddels daadwerkelijk opgeleverd. Voor 450 zijn er harde plannen die meer of minder ver gevorderd zijn. Daar zijn wij natuurlijk erg blij mee, maar de VVD vraagt het college wel om vooral ook werk te blijven maken van de 50 woningen waar planvorming voor achterloopt.

Bij voorkeur in de kern van Schipluiden waar door demografische ontwikkelingen de “nood” het hoogst is.

Onderhoud

Voor het achterstallige onderhoud aan wegen en gebouwen ligt er een flinke uitdaging. Het college heeft dit ook gesignaleerd en middelen gevonden om de achterstanden in te halen. Dat lijkt ons een verstandig idee.

Een goede manier om aan deze opgave het hoofd te bieden wordt wat ons betreft gevormd door het onderhoud te baseren op een meer jaren onderhoudsplanning en daar waar mogelijk te werken met raamcontracten.

Punt van zorg voor de VVD is hierbij echter wel de capaciteit van het ambtelijk apparaat. Immers door stapeling van doorschuifbudgetten in combinatie met regulier gepland onderhoud lijkt de hoeveelheid werk ons wel wat groot worden.

De VVD constateert dat sommige budgetten al meerdere jaren worden doorgeschoven. De consequenties daarvan zijn vaak vervelend. Dit doorschuiven moet stoppen! De VVD wil dat budgetten worden uitgegeven in het jaar waarvoor zij gevraagd zijn. Als er geen duidelijke onderbouwing meer is waar het geld besteed moest worden is ons credo: terug in de algemene reserve!

Bij beantwoording van vragen hierover was het antwoord dat het geld nodig is voor onderhoud/reconstructie. Dat is juist, alleen had dit natuurlijk moeten gebeuren in het jaar waarvoor het budget was gevraagd.

Wagenpark

Uit beantwoording van vragen blijkt dat het wagenpark in de praktijk langer meegaat dan waar in de boekhouding vanuit wordt gegaan. Dit mes snijdt aan twee kanten. Immers, er is uiteindelijk minder belastinggeld nodig dan verwacht en langer met je spullen doen is ook duurzamer!

Echter de informatie hierover naar de Raad kan beter! Op opmerkingen hierover van de VVD bij de jaarrekening werd geantwoord dat er door Corona andere prioriteiten waren dan het aanschaffen van auto's. Op technische vragen hierover was de beantwoording: "dit is een vorm van bezuinig".

Hier is wat de VVD betreft duidelijk ruimte om de eenheid in beleid en verantwoording te verbeteren.

(Jeugd)zorg

Jeugdzorg in balans? Er is meer "controle" over de uitgaven voor jeugdzorg. Niet omdat de kosten omlaag zijn gegaan, maar door het budget nog verder te verhogen.

Het rijk geeft komend jaar enige verlichting door het budget wat te verhogen. Dit geld komt ontschot naar de gemeente en wij vinden het in beginsel geen probleem als het niet allemaal op gaat aan jeugdzorg. Wat geld terug laten vloeien naar de algemene reserve is voor ons te billikken. Eerdere tekorten zijn daar immers ook uit betaald

Het liefst zien wij dat er wordt gewerkt aan kosten beheersing en liefst zelfs reductie. Dit vraagt echter om een gedegen debat over welke preventieve jeugdzorg we in Midden-Delfland wel of niet willen verlenen. Wat is een taak van de opvoeder en wat hoort er bij de overheid? Wij zijn ook erg benieuwd naar de visie van de provincie hierover.

Een zorgverzekeraar biedt ook niet onbeperkt dekking voor bijvoorbeeld alle fysiotherapie. Ook al heeft de H10 een contract geregeld, we kunnen als gemeente prima aangeven dat we met bepaalde aanbieders geen zaken willen doen. Dit kan ook gelden voor bepaalde typen zorg. Mocht de zorg desondanks wel gewenst worden door een gebruiker dan kan men daar zelf voor betalen. Bij de ziektekostenverzekering is dit heel gebruikelijk.

Zoals reeds gezegd komt een goed debat over wat wel en wat niet helaas maar niet van de grond.

Dit wordt mede veroorzaakt door een tekortschietende informatievoorziening richting raad. Door de rekenkamer is geconstateerd dat de informatievoorziening richting raad sterk verbeterd zal moeten worden. Zonder goede informatie is sturing simpelweg niet mogelijk. Wij verwachten dan ook dat deze informatievoorziening de komende jaren aangepakt wordt, zodat het debat gevoerd kan worden op basis van feiten en dat wij als raad echt in staat worden gesteld goed te evalueren wat de door ons voorgestelde veranderingen daadwerkelijk hebben opgeleverd. De VVD is een partij die rationele beslissingen maakt op basis van onderzoek, feiten en cijfers. Wij blijven ons dan ook inzetten voor betere sturingsinformatie en meer controle.

Uit de rapportage van de rekenkamer blijkt verder dat het wijs zou zijn te investeren in meer langdurige relaties met zorgaanbieders. Dit reduceert de kosten. Hopelijk gaat het college ook dit advies opvolgen.

Verder constateert de rekenkamer dat de preventie vanuit de gemeente leidt tot meer cliënten (aanzuigende werking). Misschien moet de raad eens haar licht vanuit een andere invalshoek laten schijnen: Is wat we nu doen de opdracht die het Rijk gaf bij de transitie naar de gemeenten?

Groen-blauw

Wij vinden net als het college dat het verstandig zou zijn om in de regio meer aandacht te vragen voor het belang van ons groene en waterrijke gebied (zgn. groenblauw). In de regio en door het rijk wordt heel veel ingezet op huizen en infrastructuur (rood en grijs). Het groen hierbij vergeten zou niet verstandig zijn. Onze gemeente speelt hierin een belangrijke rol. Zij vormt de groene long tussen de grote steden. Ons groene waterrijke gebied is daardoor niet alleen belangrijk voor onze eigen inwoners, maar zeker ook voor de inwoners van de gemeenten om ons heen.

Midden-Delfland vormt een belangrijk recreatiegebied. Daarnaast speelt ons open en groene gebied ook een belangrijke rol met betrekking tot klimaatadaptatie en in de aantrekkelijkheid voor (grote) bedrijven om zicht in deze regio te vestigen.

Het onderhouden van ons gebied is duur en onze middelen beperkt. Werken aan meer begrip en het verkrijgen van extra financiële middelen, bijvoorbeeld gekoppeld aan bouw van huizen of infrastructuur, lijkt ons een verstandige route.

Tot slot

Een sluitende begroting zonder nieuw beleid; volgend jaar kan een nieuw college haar borst nat maken met grote vraagstukken als de omgevingsvisie 2.0, de energie-en warmtetransitie en de niet aflatende roep om woningen.

Fractie VVD Midden-Delfland
Oktober 2021